

DEN NORSKE KIRKE
Kirkerådet, Mellomkirkelig råd,
Samisk kirkeråd

Kontrollutvalget

Oslo, 09.01.2024

Protokoll fra møte i Kontrollutvalget

Tid: Torsdag 16. november 2023 kl. 10.00-13.00

Sted: Kirkens hus

Til stede (kontrollutvalget): Finn Huseby (leder), Liv Heidrun Heskestad, Marit Hermstad, Gunn Karlsaune, Jan Olav Olsen,

Forfall: Ann Kristin Langeland (1.vara)

Til stede (andre); Ingrid Vad Nilsen, direktør; Jan Rune Fagermoen, avdelingsdirektør, avdeling for digitalisering, HR og utvikling, Kurt Haugen, økonomidirektør, Magne Pedersen, internrevisor, Anni Haugen, sekretær.

Saksliste:

36/23 Godkjenning av innkalling, agenda og evt. lukking av møte

37/23 Godkjenning av protokoll fra forrige møte

38/23 Orienteringssaker

a) Orientering fra internrevisor

b) Samarbeidsavtalen mellom KA og KR

39/23 Orientering fra Kirkerådets direktør

40/23 Kontrollutvalgets innspill når det gjelder mandat for kirkemøtekomite med ansvar for kontrollspørsmål

41/23 Eventuelt

36/23 Godkjenning av innkalling, agenda og evt. Lukking av møte

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget godkjenner innkalling og agenda for møtet.

Møtebehandling

Det var ikke fremmet noen ønsker om lukking av møtet.

Det var ingen merknader til innkalling og agenda.

Marit Hermstad og Gunn Karlsaune deltok digitalt, etter Kontrollutvalgets godkjenning.

Etter foreløpig innkalling ble punktet om referatsaker fjernet, da det ikke hadde vært et nytt møte siden sist. Samarbeidsavtalen mellom KA og KR er lagt til etter foreløpig innkalling.

Marit Hermstad tok opp et spørsmål som ble adressert under "Eventuelt".

Vedtak

Kontrollutvalget godkjenner innkalling og agenda for møtet. [enstemmig]

37/23 Godkjenning av protokoll

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner protokollen.

Møtebehandling:

Det var ingen merknader til protokollen.

Vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner protokollen.[enstemmig]

38/23 Orienteringssaker

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Møtebehandling

Sak a) Orientering fra internrevisor

Internrevisor orienterte om revisjonen innen lønn og skatt. Det er et stort revisjonsteam som arbeider med dette. Besøk i Nord-Hålogaland er gjennomført, Sør-Hålogaland skal besøkes neste uke. Det gjennomføres stikkprøver av vikarer samt naturalytelser i form av fri bolig og fri bil. Revisjonen skal være ferdig i desember og legges frem for kontrollutvalget i januar.

Internrevisor orienterte om status for handlingsplan for personvern og informasjonssikkerhet. Generalsekretær for bispemøte har jobbet systematisk med handlingsplanen og det har vært en positiv utvikling. Det samme gjelder innen opplæring. Det er foreslått at dette legges over i linjen for det som gjenstår av arbeid.

Kontrollutvalget kommenterte at det er gjort et godt stykke arbeid innenfor dette området.

Internrevisor orienterte om status for tilsyn med medlemsregister og tilskudd, og orienterte om observasjoner og konklusjoner som følger av tilsynet.

Kontrollutvalget kommenterte at det er bekymringsfullt at enkelte fellesråd ikke får midler grunnet manglende rapportering. Videre ble det spurt om prostebesøk skal inkludere kontroll av medlemsregisteret.

KR forklarte at de er opptatt av brukerperspektivet og er aktivt ute i forkant for å rådgi og gi veiledning til fellesrådene som har utfordringer med rapportering. Juridisk avdeling m.fl jobber med å oppdatere hva prostebesøk skal innebære fremover.

Sak b) Samarbeidsavtalen mellom KA og KR

Direktøren ga en muntlig orientering om samarbeidsavtalen mellom KA og KR. Avtalen regulerer hvem vi er i forhold til hverandre og felles interessefeltet.

Utfordringsbildet handler om at KA har en kirkepolitisk interessepolitikk mot andre som er krevende for KR. For KA er det krevende at KR i enkelte situasjoner blander trossamfunnet og rettssubjektet. Det er områder som KA har håndtert tidligere, hvor KR mener vi burde være mer involvert fremover. For eksempel deres arbeid med Kirkebygg. Det vil komme en egen avtale om økonomi og sikkerhet- og beredskap m.m. i tillegg.

Kontrollutvalget kommenterte at det er et behov for en samarbeidsavtale og at det virker som det fremkommer mange fornuftige avklaringer i avtalen.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.[enstemmig]

39/23 Orientering fra Kirkerådets direktør

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering

Møtebehandling:

Kirkerådets direktør orienterte om følgende:

Oppfølging av KM-sak om kirkelig organisering

KMs vedtak i saken i august, innebærer at det nå er mer snakk om en kontinuerlig organisasjonsutvikling i kirken, enn at vi leter etter en ny organisering.

Programstyret opprettholdes som en samstyringsmekanisme og det er også etablert systemer for medbestemmelse på nasjonalt nivå for hele Dnk.

Programarbeidet fortsetter med tre arbeidsstrømmer:

1. Regler: Ny Kirkeordning må skrives, første sak til KR des.23. Det forberedes sak til KM 24 om ansvar og vilkår for folkevalgte, styrking av bispedømmerrådet som strategisk organ og styrking av menighetsrådets rolle
2. Fellesløsninger: Sak til KM 24 om strategi for fellesløsninger på digitalisering og HR
3. Kulturbygging – internkommunikasjon og kompetansebygging

Kirkerådet behandlet i september en sak om status for og videre arbeid med organisasjonsutvikling etter Kirkemøtets behandling av organiseringssaken i august.

Kirkerådet uttrykte i sitt september-vedtak en forventning om at de lokale og regionale instansene selv tar initiativ til utvikling innenfor dagens arbeidsgiverorganisering, og dessuten at Kirkerådet vil støtte instansene i dette arbeidet. Kirkerådet legger altså vekt på at de gode samarbeidsgrepene skal vokse fram nedenfra. Derfor vil Kirkerådet se Kirkemøtets oppdrag om å utrede rammer, maler og ledelsesmodeller i lys av lokale initiativ, slik at rammeverk mv. kan møte konkrete og opplevde behov i lokalkirken og legge til rette for hensiktsmessig organisasjonsutvikling. Vi vil også stimulere aktivt til utvikling, og det er blant annet lyst ut tilskuddsmidler til lokale samarbeidstiltak. Kirkerådet samarbeider med KA om å bistå lokalkirken med støtte og veiledning

Valgevaluering

Det arbeides med en sak til KR om evaluering av kirkevalget 2023 og veien videre med regelverk fram mot neste kirkevalg. Det pågår viktige debatter om kostnader og arbeidsinnsats rundt valg, nytteverdien av valgkort, videre arbeid med å utvikle digitale valg, samtidighet med offentlige valg mm.

Sikkerhet og beredskap

Vi ser og nytte av å ha fått på plass en sikkerhets- og beredskapsleder. Vi har gjennomført møter med Siviltforsvaret og Direktoratet for sivil beredskap, avgitt høringsuttalelse til Totalberedskapskommisjonen og hatt møte med leder Harald Sunde og jobber videre med å plassere oss som en aktiv samarbeidspartner for spørsmål om sikkerhet og beredskap for kirkebygg og gravplasser og psykososial støtte i krise(tider). Når et føre-var prinsipp nå skal legges til grunn for arbeidet, er vi avhengige av at aktørene kjenner til hverandre og klarer å bruke hverandre på en god måte.

Instruks for Kirkerådet

Er på høring i bispedømmerådene nå. Mange bispedømmeråd er skeptiske til at Kirkerådsmøtene som normalordning skal være lukket.

Kirkebevaringsprogram

Her venter vi på regjeringsbehandling av hele bevaringsstrategien inkl forvaltningssystemet som er forventet i slutten av november med påfølgende informasjon til oss om vår rolle i forvaltningen av programmet.

Eiendomsovertakelse fra Ovf

Det nærmer seg slutfasen av prosjektet med overlevering av grunnlag for beregning av økonomisk kompensasjon for de eiendommer Dnk skal overta. Det er foreløpig stor avstand mellom OVFs beregningsmåte og våre krav for å unngå å havne i en fattigdomsfelle. KR får saken i desember, deretter må det bli en politisk prosess med departementet.

Medarbeiderundersøkelse

Første undersøkelse for alle ansatte i kirken ble gjennomført for to år siden. Akkurat nå gjennomføres den igjen, nå med grunnlag i et ansatt- og organisasjonsregister. Det er laget gode planer for oppfølging av alle lokale enheter.

KRs sekretariat

Programsekretariatet vi etablerte for organisering i fjor er omgjort til en avdeling for organisasjonsutvikling der også internkommunikasjon og arbeidet med en helhetlig kompetansestrategi for Den norske kirke er inkludert.

Vi har hatt en fungerende HR-sjef siden august. Dette fungerer godt og det gjenstår arbeid for å få til en permanent organisering av denne seksjonen.

Økonomiutvalg i KR etablert

Karl Johan Kirkebø leder, KGR, Turid Haaland, Oddgeir Sølvfæstensen og Svein Ove Faksvåg.

Mandatet ligger tett på det som foreslås for revisjonsutvalget som opprettes etter KM 24.

For orientering om regnskap, budsjett og pensjon vises til Kurt Haugens redegjørelse (power point):

Økonomidirektøren orienterte om følgende:

Status budsjett 2024

·Underdekning på kr 37,5 mill for øyeblikket

·Økonomiutvalget anbefaler at budsjettet legges fram med underskudd for å synliggjøre konsekvensene av de økte pensjonskostnadene

- Budsjettøkning på pensjon fra 2023 til 2024 på kr 90 mill

·Store kutt er gjennomført innenfor Kirkevalg og Digitalisering, i tillegg til mange andre større og mindre trekk

·Bispedømmerådene får en økning på 4,21% i budsjettgruppe 1

- Samisk prest på Østlandet med helårsvirkning (Oslo)
- Pilegrimsprest på Vestlandet med helårsvirkning (Stavanger)
- Dialogprest med helårsvirkning – foreløpig midler i KR
- 50% prestestilling for oppfølging av sannhets- og forsoningskommisjonen (Nord-Hålogaland)

·Bispedømmerådene får en økning på 3,91% i budsjettgruppe 2 – tilskudd.

○ I tråd med fjorårets budsjettsak er det holdt igjen 0,3% til kvalifiseringsstipend i Kirkerådet

Forbruk HIÅ prognose 2023

·Samlet merforbruk på lønns- og driftskostnader pr 31.10 på kr 88 815

- Av dette utgjør pensjon et merforbruk på kr 98 571

·Merinntekter på finans på kr 14 670

·Mindreforbruk på tilskudd på kr 25 201

·Totalt merforbruk på kr 48 140 pr 31.10

·For bispedømmene samlet er det merforbruk på lønns- og driftskostnader pr 31.10 på kr 1 340

·Bispedømmene har merinntekter på kr 2 230

·Bispedømmene har mindreforbruk på tilskudd på kr 25 063

Prognose 2023

·Usikre tall

- Usikkerhet rundt pensjonsregning resten av året
- Uklart hvor mye av tidligere akkumulert mindreforbruk bispedømmerådene vil bruke i år.
- Som en følge av de store pensjonsregningene i 2023 forventer vi å ende opp med et merforbruk i størrelsesorden 65-70 mill.

Drøfting i møtet:

Kontrollutvalget spurte hva som er bakgrunnen for at disse endringene knyttet til pensjonskostnadene skjer nå.

Økonomidirektør forklarte at det er flere hovedårsaker til dette, men at det særlig er lønnsoppgjøret og endring i G som gjør at dette har vært utslagsgivende i år.

Det ble forklart at enkelte fellestråd har bygd opp pensjonsfond som kan brukes som støtte for enkelte år. For rettssubjektet er man avhengig av EK for å dekke underskuddet.

Kontrollutvalget kommenterte forslaget om at KR-møter normalt skal være lukket. Det kan være et legitimt behov for å lukke flere saker enn man har gjort så langt. Et utgangspunkt hvor normalen er lukket møte gir imidlertid et sterkere signal og et annet bilde overfor offentligheten. Det er viktig å være oppmerksom på verdien av en grunnleggende åpenhet rundt KR-møtene.

Kontrollutvalget kommenterte informasjonen om kirkelig organisering. KM har gjort et vedtak hvor KR skal utrede og følge opp med maler for samarbeid. En kan forstå at KR velger å avvente og stimulere til lokale initiativ, men en bør være bevisst Kirkemøtets føring om å utrede/utvikle rammer som kan være til hjelp for partene lokalt når de skal utvikle sitt samarbeid.

Vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.[enstemmig]

40/23 Kontrollutvalgets innspill når det gjelder mandat for kirkemøtekomite med ansvar for kontrollspørsmål

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget diskuterte innspill når det gjelder mandat for kirkemøtekomite med ansvar for kontrollspørsmål.

Møtebehandling

Kontrollutvalget diskuterte forslaget til innspill.

Kontrollutvalget ble informert om at komiteen vil hete "Kontrollkomiteen". Setningen "Vi vil foreslå at en vurderer om en slik fast komite skal gis en fast benevnelse som «Kontrollkomiteen» eller «Kontroll- ogkomiteen»" ble derfor foreslått strøket i forslaget til innspill.

Kontrollutvalget diskuterte betydningen av at det føres en løpende kontroll, men at det kanskje ikke er nødvendig å si noe om hvordan dette konkret skal foregå. Det ble foreslått at siste setning i innspillet blir "En løpende kontroll vil kunne ivaretas av en Kirkemøtekomite" og at resten av setningen strykes.

Kontrollutvalgets innspill blir da slik:

"Kontrollutvalget viser til Kirkemøtet 2023, der det i sak KM 12/23 blant annet ble vedtatt: «Kirkemøtet vil fra og med 2025 behandle en rapport fra Kirkerådet om oppfølging av Kirkemøtets vedtak. Saken legges til en fast komite på Kirkemøtet. Kirkemøtet ber om at Kirkerådet før neste Kirkemøte utarbeider forslag til mandat og regler for komiteens arbeid med kontrollspørsmål.»

Kontrollutvalget har tidligere uttalt seg bredt om forslagene fra evalueringsrapporten om kontrollordningene i kirken. For ordens skyld vedlegger vi her våre kommentarer slik de framkom i vår melding til Kirkemøtet i 2023. Når det gjelder spørsmålet om mandat og regler for en kirkemøtekomites eventuelle arbeid med kontrollspørsmål, vil vi spille inn følgende tilleggskommentar:

Som det framgår av våre kommentarer av 14.3. og 11.5. 2023 har kontrollutvalget vært opptatt av at de endringer i kirkens kontrollregime som nå gjennomføres, skal styrke en hensiktsmessig

kontrollvirksomhet. Kontrollutvalget har påpekt at det er viktig at kirken har kontrollordninger og et løpende kontrollarbeid. Det at en fast Kirkemøtekomite behandler Kirkerådets rapport om hvordan Kirkemøtets vedtak er fulgt opp, vil kunne øke Kirkemøtets oppmerksomhet på kontrollspørsmål og være et element i en slik styrking. Vi viser til en overordnet formulering i det nåværende mandatet for kontrollutvalgsordningen: «Kontrollutvalget skal på Kirkemøtets vegne forestå den løpende kontroll med Kirkerådets virksomhet – herunder kontrollere om Kirkemøtets vedtak blir fulgt opp etter deres innhold og forutsetninger.» Etter vårt syn bør det i mandatet fortsatt tydeliggjøres et ansvar for å forestå løpende kontroll med Kirkerådets virksomhet. En løpende kontroll vil kunne ivaretas av en Kirkemøtekomite.»

Vedtak

Kontrollutvalget besluttet at innspillet, med de endringer som diskutert i møtet, kan oversendes som innspill til mandat for kirkemøtekomite med ansvar for kontrollspørsmål. [enstemmig]

41/23 Eventuelt

Marit Hermstad fremsatte et spørsmål om hvordan man arbeider med habilitet og problemstillinger knyttet til dette i KR.

Direktøren forklarte at de anser veiledning i forkant bedre enn kontroll i etterkant. Det utarbeides etiske retningslinjer for alle valgte råd. Det er god kompetanse i juridisk avdeling til å håndtere spørsmål om dette. Det er organet som avgjør et spørsmål om habilitet, ikke den enkelte. Det arbeides med å gi en økt bevissthet rundt dette.

Møtet ble avsluttet klokken 13.40

Med vennlig hilsen

Finn Ragnvald Huseby
Leder av Kontrollutvalget

Anni T. Haugen
Sekretær